

Zűrtérkép

Székelyhidi Zsolt: *Űrbe!*

TÓTH KINGA

Közel 300 oldal, vers(?)kispróza(?)kötetnek meglehetősen vaskos, aztán rájövök, ez album, térkép vizuális alkotásokkal, képversekkel, fotókkal. Zolkó fotói „behívnak” minket rögtön az elején, bár előbb megmutatja magát az Árnyékember. Vajon ő maga az űrutazó vagy az űr tervezője talán a Hajszag ártó szelleme? Megtudjuk, a szürke legszebb árnyalata bizonyos százaléku telített fekete valójában, a szövegben ezalatt kommentált önroncsolás zajlik, mire elfogy.

Hát akkor bemegyek. Előbb BENN, FENN és LENN, irányít a könyv, honnan vizsgáljam az Űrt. Kezdetben a haj, most az arc: van foga, bölcsesség, onnan a felejtés, szabadon áramló mondatfolyamok, ez lesz az Űrrendszer, ezen a pályán mozog az utas. Egy gondolattól a másikig szabadon dob a hajó, miközben tervezetten épített a pálya, út után jön az út vesztője és az utat vesztő személyek, űrtársadalom – éppen most írja Székelyhidi széjjel –, majd a terjengés után kiirtja a magánhangzókat, ugrálunk a szövegről szóló szövegben. A teremtés előtti tudatosan megkomponált káoszt(?) látom, mintha szándékosan, az új(ra)kezdés reményében ront, roncsol, dob szét az útépítő, az új pálya pedig pillanatnyi megváltás mindenképp. A forma is létrehozza a tartalom széthullását, a betű pálcikává, jelekké változik (nem akarnék üresedést írni, bár a jelentést kétségkívül gyorsan és határozottan irtja ki Székelyhidi, mielőtt elkortyol egy kávét).

Közben itt a lap is, az egész szerzői élet Spanyolnáthástól, SPN Krútól, örült performanszokon és azok használati útmutatóin át; a text témát,

formát, stílust, jelet, kódot vált, lassan azt kezdem gondolni, a szöveg maga az út és az úrlény is, akivel rendre más alakban találkozom. Hagyom magam megdolgoztatni, hogy párbeszédbe keveredhessünk, mielőtt még error lesz, nem engedem, hogy elveszek a „nagy görbék, egyenesek, az ívszögek eltökélt rendszerében” (JADE). Megnézem, hogyan rajzol tussal animelányt, gésát vagy metálharcost, gépbe kézzel: világegyetem lesz „tustintafeketeségből”.

Ennek ellenére nagyon is színes ez a kozmosz itt a szerző fejében, mert abban már legalább kezdek biztos lenni, hogy ott járunk vonatostól, színházastól, rockzenekarostól. Száguldozom a naplóban előre-hátra, épp beleborul a Soundczapa a keverőpultjába, arccal a gomba, de még mindig velem, azt mondja: „Isten világít a sötétben, könnyű lesz megtalálnotok!” (CIKLUS) Le is leplezi magát: mindezt azért, mert elkezdett tartani a valóságtól? Hol van a nagyobb örület és mivel alkotunk valami ténylegest? Hömpölygünk ebben a masszában, de a szerző nem kacag kajánul, illetve nem mindig, itt a szomorúság, a társast játszó felnőtt szomorúsága, aki már bizonyos, aki már elvesztette a szabályok nem tudásának for-ját, de mindezek dacára elszántan létrehozza az űrtébolyt (valahol nyilvánvalóan képmásra, valóság-másra formázva), férjen el a remény is ezen a játékasztalon.

„A szövegköltő ujjai a szavak ritmikus energia-kötegében matatnak, az idő hasadékait fürkészik, hogyan lehetne átjutni rajtuk az időanarchiába vagy az üres, fekete űrbe, ahol a téridő kontinuum kifeszlik, és ahol tele van holddal a holdi ember, ruhája meg a füle is. Önnön szövegpurgatóriumában perzselődik a szerző, és zuhan, emelkedik talpig madárban, esernyőszárnyait kitárva – mert a versnovellákban a mennyei részből eső csorog.” – írja Ladik Katalin a fülszövegben, abban mindenképp egyetértünk, a szerző sem itt, sem a fizikai világ koncertjein, felolvasóestjein sem kíméli magát és szövegét, ilyenkor űrutasai sem révedezhetnek a nyugalomban, de a kötetet sem érdemes letenni, a harcot igenis, bátran folytatni kell, űrvezetőnk pedig mellettünk továbbra is, mialatt a nyelvcsövön csúszunk a nullák felé, ahol a valóság lesz (legalábbis az van ide írva, a fürdő, a Berek, az biztos).

Aztán mégis meztelen nőkké formálódnak a fák, és mikor a medvék is megérkeznek, megérkezik az irgalom, most már FENN vagyunk. Épül egy űrhajó, ácsolás, felszállás, nyugalom, a medvék eltűntek, itt van a nemlét. (NYUGÚR) Gondolható, hogy ez is csak egy gyors állj volt, már szélesítem: több szereplő, több bolygó, vágyak vannak a Nirvána után, álhold is kell meg nők, szegek és új ruha, ki fogom nőni ezt a világot is, megteremtem hát a félelmetest, az ellenséget, hogy legyen indok lelépni a robotok elől, akikről csak Székelyhidi tudja, most léteznek vagy csak gondolják, én mindenesetre a GRAVITÁTORRA szavazok, ott rögzülés van, készül valami, kiszól az űrhajós is, új utasok, gyerekek a jövő.

Megérkezem LENN-be: „Kidolgozandó részletek lengenek, elvonatkoz-

tatások vesznek kárba, számító szavakat szedünk szét és rakunk össze, poharazunk elsiklott dolgok felett. Nem vettük észre, mikor volt a tér-idő ugrás, mondjuk és röhögünk, röhögjük ki magunkat egymás vállán. Részegen és meztelenül alszunk lebegve. Kényelmetlen ez az atléta, mondom másnaposan, az űrrobot szerint egy sci-fiben vagyunk. A kabinban a lebegés, lengés értelmezhetővé válik. Gyorsítsuk fel a részecskéinket, szólnak letről, mert ma elég irracionálisak vagyunk. Így megy ez, így megyünk az űrben, nevetünk este, koccintunk újra és lökjük magunkat a cseppekre szakadt felesek után...” (ŰRJÓ)

Hazaértünk. Innentől „rendes” idő. „Úgy döntesz, kicsit öregedsz még.” (KRONOSZ) Kísérőnket nem hagyja el a remény, de itt már kérdezem, nem pusztán vigasztalni készül-e, amikor ismertet az elkerülhetetlennel? Várjuk a vonatot, fekszünk a síneken, hozzánk csapódik majd eltűnik JA, Málik Roland az utolsó kocsiban. Mind feltámadunk a költeményben – így az ígéret, a költő megírja, és azt mondja rá: vers, kész is, megteremtett, ahogy a jó nő, ahogy a testrészek. De nem fejtem fel az összes titkot, ezt azért nem engedik, most rückwärtsbe kapcsolok a zűrtérképen, elindulok hátra-előre, megnézem magamnak a következő galaxist is.

(Spanyolnátha Könyvek 11., Hernádkak, 2012)

